

KÉZMŰIPAROSOK ORSZÁGOS ÉRTESTÍTŐJE

Felelős szerkesztő és kiadó
Streitmann József Gyöngyösön.

Megjelenik minden hó 15-én:
Előfizetés: Egy évre 3 frt, fél évre
1 frt 50 kr.

Hirdetési díj: egy petsor hely 6 kr.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Bérmertelen levelek csak ismert kezeltől fogadtatnak el.

Az ipar fejlesztése érdekében.

Még a múlt évi április havában intézetem egy felhívást ipartársaimhoz, az általam kiadni czélzott „Kézműiparosok Országos Értesítője” czimű lap megindítása iránt, s ezzel kapcsolatban, illetőleg ennek alapján szándékozom Budapesten egy „Közvetítő-intézet”-et felállítani, melynek főczélját a következőkben sorolom el:

a) Szent kötelességem lesz első sorban azon vidéki iparosokat, kik bizalmasan fordulnak hozzám, a fővárosban minden ipartügyben függetlenül képviselni.

b) Kipuhatolni azon gyárat bel- és kül-földön, hol az iparososztály saját szakmájához tartozó iparcikkeit jó minőségben s olcsó áron szerezheti meg.

c) Köztudomásra hozni oly vállalatokat, hol iparosaink szinte vállalkozni és versenyezni képesek.

d) Addig is, míg az árucarnokok felállíthatók lennének, a hazai iparkészítmények eladását és vevését — csekély díj mellett — eszközölni.

e) Az iparosoknak, — hogy Budapestre tetemes költséggel utazniok ne kelljen — minden, az intézetre bízott ügyeit levelezés által elvégezni. Végre:

f) Odahatni, hogy iparezikkeinknek nemcsak bel-, hanem kül-földön is állandó piacot teremtsünk.

Ezt volna czélom életbe léptetni, ha a n. é. közönség ezen, az iparfejlesztésére s így az iparososztály előhaladására nagyhorderejű dolog iránt érdeklődve, kellő pártfogásával szerencsétlenül sziveskedik, hogy iparostársaim, ha már egyebet nem bírnak kivívni, legalább jutányosabban szerezhessék be a szükségeseiket. Ez az egyik ok, a másik ok pedig — mert nyílt kártyával szoktam játszani — az, melytől indítatva a lapnak kiadására és a fennebb jelzett intézetnek létrehozására magamat elhatároztam, hogy a vidéki iparosok a fővárosba behatolhassanak, illetőleg ott képviselve legyenek, bár szívesen fogok kezét fővárosi iparostársaimmal némely országos dolgokban az egyöntetűség végett, de megenged a t. olvasó közönség azon állítasomért, hogy midőn a mindennapi kenyérről, a megélhetésről van szó, sok tekintetben nem lehetünk egy nézetben a fővárosiakkal, nem azért, mintha velök szemben ellenséges állást akarnánk elfoglalni, hanem azért, mert ők egész más irányban haladnak mint a vidékiek. Bölesen tudjuk, miszerint a fővárosban ma már csak nagy- és gyár- ipar létezik, a kisebb iparnak, vagyis az úgynevezett kézműiparnak nem úgy, mint hajdan, de alig van némi nyoma. Ezen körülmény igazolja azt, hogy többnemű

iparezikkek, melyek ez előtt helyben Budapesten készítették, ma nagyrészt külföldről hozattatnak s bocsáttatnak áruba, szóval: a fővárosi iparos ma azon üzletet, melyet tanult, nagyrésze elhagyja és úgyszólván, kereskedéssel foglalkozik.

Ez az oka, hogy ők jónak láttak egy „Ipar és kereskedelmi lapot” kiadni, erre ott szükség van. De egész másképp áll ez a vidékiekre nézve, itt az iparos készítményét árusítaná el s élne annak jövedelméből, ha lehetséges volna, de ez most teljesen lehetetlen — és miért, mert tönkre tette, először: a s z a b a d i p a r, másodsor a s z a b a d k e r e s k e d é s; igen, uraim! határozottan ez az oka, hogy ma már a vidéki, illetőleg kisebb provinciális városokban működő kézműiparos vagyoni állására nézve napról napra alább süllyed, adóképtelenné válik, s már már majdnem a vékonyészet pontján áll!

És miért van ez így? mert a jelenleg életbe léptetve lévő ipartörvényünk szerint, ha valaki kedvező anyagi viszonyok között él s nagykorúságát az illetékes iparhatóság előtt igazolni tudja, ha soha semminemű iparágat nem tanult is, bármely iparág üzésére jogosultságot nyer; az pedig, ki élete 10—12 évétől kezdve a legnagyobb nélkülözések között tölté el a tanuló éveit s a vándorlás közepett minden sanyartúságon és viszontagságon keresztül menve tanulata meg választott iparát: mai nap egyszerű napszámossá válik.

Ez oly nagy mérvű baj, hogy ennek orvoslását hosszú időre halasztani teljesen lehetetlen, mert szerény nézetem szerint a magas kormányoknak sem állhat érdekében, hogy néhány ember megvagyonosodjék, az iparososztály nagyobb része pedig teljesen tönkre menjen, sem pedig az országgyűlésnek oly törvényt továbbra is fenntartani, mely az ipart nem emeli, sőt ellenkezőleg az adós iparos polgárokat koldusokká, s rabszolgáivá teszi néhány pénzes embernek. De ezen tárgyban azon kérdés merül fel előttünk, ha vajjon lehetne-e még ezen nagymérvű bajon segíteni vagy nem?

Nyugodt lelkiismerettel mondjuk reá: igen is lehet a törvényhozásnak, és pedig egy fillér nélkül, mert más színezetű volna a kérdés, ha az ország összes iparosai a vámrendszert kívánnák, akarnák ez idő szerint megváltoztatni; s melyen ugyan már 10 év lefolyása alatt segíteni nem lehetvén — nem mondhatja senki, hogy az osztrákokkal nem akarunk s nem tudunk kiegyezni. Mi nem ohajtottunk mást, mint a belügyeket rendezni, ezt pedig lehet, de követelni jogunk is van különösen azon t. képviselőink-től, kiket mi küldtünk az országházba, hogy necsak

egyesekek külön, hanem egyenlő mértékben szolgál-
tassák az igazságot az ország összes lakosai részére.

A második kérdés pedig az, hogy mikor és mi
módon lehetne mai nap az iparosokra nézve ezen
kétségbefejtő állapotot segíteni, illetőleg változtatni?
Ezen kérdésekre válaszunk a következő:

tekintve azt, miszerint br. Kemény Gábor ipar-
ügyi minister úr méltóztatott megígérni, hogy az
ipartörvény revisióját még ez ülészek alatt fogja tár-
gyalvatni;

tekintve továbbá, miszerint a folyó évi február
17-én Budapesten tartott értekezleten, — melyben kép-
viselve voltak: Esztergom, Székesfehérvár, Szeged,
Eger, Losoncz, Miskolcz, Veszprém, Győr, Kecskemét,
Arad, Temesvár, Pozsony, Gyula, Gyöngyös, Monor,
Lippa és Gyoma városok, valamint a fővárosból több
testülek képviselői, hogy a még ezen év folytán meg-
tartandó országos iparos gyűlés teendője, illetőleg az
ezen gyűlésre kijelölendő iparügyek mikénti elintézése
fölött előértekezletet tartsanak s ezen értekezlet elhatá-
rozta, hogy a második országos iparos nagygyűlés
folyó évi május hó 31-én és június hó 1-én tartassék
meg, s ezen gyűlésben a következő ügyek fognak
tárgyalvatni;

1. Ipartörvény módosítása.
2. Ipartársulati és iparkamrai szervezet.
3. Iparos-szakoktatás.
4. Az egyetemlegesség elvére alapított szövet-
kezeti intézmény fejlesztése.
5. Országos iparkiallítás Budapesten 1881. és
1882. években.
6. A hadfelszerelési és egyéb állami szükségletek
fedezése.
7. Iparos ifjúsági önképző- és segélyegyletek fel-
állítására és támogatására.
8. Vásárügy rendezése.
9. Időszakonként iparos gyűlések megtartása.

A fentebbi okoknál fogva, nehogy részvétlenség
hiányában, vagy minden előkészület nélkül jelenjenek
meg a kézműiparosok az országos nagygyűlésen,
addig is, míg kellő számú előfizetők lesz, hogy a szán-
dékolt vállalatot Budapesten indíthatom meg, elkerül-
hetlen szükségesnek látom lapomat megindítani azért,
mert a fölött nincs kétségem, hogy a nagygyűlés nem
fogna megtartatni, de attól tartok, hogy igaz ismét
mindent fogunk végezni, csak azt nem, ami a kézmű-
iparosokat közletről érdeklí; ha pedig már a gyűlésbe
elme gyünk, kívánatos, hogy a vidéki iparosok érdeke
legyen erősen képviselve s azok ohajtásainak tétés-
sék elég.

Erre nézve szükséges egy független iparos lap,
melyben terünk lesz megbeszélhetni ohajtásainkat, s
amit ohajtunk, azt akarjuk határozott szándékkal
keresztül vinni, itt az ideje, hogy sikra szálljunk. —
Mi, a kereskedés, gyár és nagyipar rendezését bizzuk
azokra, kiknek azt érdekében áll rendezni; mi azt
ohajtjuk rendezni, amiből élünk s azon bajokat orvos-
solni, melyek megélhetésünk és vagyonosodásunk
tekintetében teljesen tönkre juttatnak bennünket, ez a
korlátlan szabad ipar és korlátlan szabad

kereskedés. — Mi, a Budapesten tartott érte-
kezleten a jövő nagygyűlésre tárgyuil kítűzöttéket, —
melyek már fennebb 9 pontban elsoroltattak — öröm-
mel elfogadjuk, s annak letárgyalását határozottan
ohajtjuk, de épen arra kell figyelemmel lennünk,
hogy ezen alapos kérdések akkép oldassanak meg,
mint azt a hazai kézműiparosok kívánják, nehogy
ezen firma alatt egészen más színezetű dolog végez-
tessék, s a létrejövő határozatok a magas kormány
által azon jó hiszeműségben fogadtassanak el, mint-
ha azok az ország kézműiparosai kívánalmának meg-
felelőleg lennének meghozva.

Mint már fennebb említém, addig is mig Buda-
pesten a közvetítő-intézetet felállítandom, — mely
csak az esetben jöhet létre, ha iparos társaim által
kellő módon pártoltatom, illetőleg lapomra elegendő
előfizetők lesz, mert e nélkül a közvetítő-intézetet
létrehozni képtelenség — lapomat megindítom, s most
a legfőbb dolgunk lesz odahatni, hogy a már el nem
tűrheto bajunkat orvosoljuk, és pedig ohajtjuk:

1-ször a) Az ipartörvény módosításánál mondas-
sék ki, hogy iparos csak az lehet, ki választott iparát
tanulta, s ebben magát bizonyos évekkig más mester-
embereknel is gyakorolta.

b) Iparos, ki iparát folytatja, társulatba tartozik
állni, s egy központi bizottság előtt ipara iránti képes-
ségről vizsgát tenni.

c) Önálló iparos csak az lehet, ki az ipariskolai
tanulmányokat jó sikerrel végezte, vagy legalább írni
és olvasni tud.

2-ször. Valamennyi kisebb vásárok megszüntetésé
iránt intézkedni.

3-ször. Sürgetni fogjuk a kereskedés rendezését.

Ezen három pontot nem azért hoztam fel, mintha
lapunk kizárólag ezen kérdésekkel szándékoznék foglal-
kozni, mert mi az ipartörvénynek minden oly pontját
szigorú bírálat alá vesszük, mely a kézműipart közle-
tről érdeklí, valamint a többi felmerülő kérdéseket
is, ezekhez csak hozzá szólunk, de a fennebbi három
pontban elsoroltakért erősen fogunk küzdeni. Meg-
vallom, miszerint félek, hogy ha a jövő nagygyűlésre
kítűzött tárgyakat — mint 1872 évben — ismét
kereskedők, gyárosok, nagyiparosok, ügyvédek, kép-
viselők, stb. fogják elintézni, nem végeznek-e minden
mást, csak azt nem, ami reánk nézve életkérdés. —
Még azon kérdés is merül fel, ha vajjon elme gyünk-e
a folyó évi július 1-én tartandó gyűlésbe, vagy külön
tisztan egy kézműiparosok országos gyűlése tartassék?
ennek, valamint a felhozott kérdéseknek megbeszélésé-
re lapom nyitva áll s ezen életbevágó dolgok feletti
vélemények szívesen fogadtatnak.

Azok, kik a „Kézműiparosok Országos Értesítője“
című lap zászlója alá ohajtanak sorakozni, ennek elő-
fizetési árában évenként ne sajnáljanak 3 frtnyi ösz-
szégecskét, s ne csak ipartársulatok, de minden
iparos, aki teheti, tegyen előjegyzést lapunkra, okkor
lesz lapunk és lesz mielőbb a kézműiparosoknak jelen-
leg Gyöngyösön, később pedig Budapesten egy füg-
getlen képviselőjük, kihez minden ügyekben bizalmasan
fordulhatnak.

Közöljük azon nyilatkozatokat, melyek a vállalat megindítását szivesek voltak támogatni.

Gyöngyös város tanácsa valamennyi városi hatósághoz intézett levele.

Kedves barátaink és atyánkfiai!

Ki ne tapasztalta volna közülünk, kik a közigazgatási teendőkkel hosszabb évek óta foglalkozunk, hogy a nemzeti erőzöme az iparos osztály erejében és tevékenységében napról-napra alább száll; aki ezen állításunkban kételkedik, felhívjuk s felkérjük, sziveskedjék az évi adó összeírást, vagy pedig az évenként kijavított országgyűlési képviselő választók lajstromát megtekinteni, azonnal meg fog grözödni arról, hogy a mily mérvben száll évről-évre alább a kereseti adó —, bár ennek fokozására minden elkövetetik az adókövető bizottságok által — épen azon irányban apad a választók száma az iparos közönség köréből.

Vajjon mi okozza ezen hanyatlást? valljuk be őszintén, részben elősegítette az utolsó években bekövetkezett kedvezőtlen időjárás és ezzel kapcsolatban a pénzügyi zavarok is, ámde amit még ez megkimélt, azt kérelhetlenül a szabadipar tette semmivé.

Hogy pedig senki által félre ne értessünk, ki kell jelentenünk, hogy mi igen is barátjai és pártolói vagyunk a szabadiparnak, nem kívánjuk, hogy bár ki is az általa elméletileg és gyakorlatilag jól betanult ipara folytatásában gátolva legyen, de nem vagyunk barátai és nem lehetünk pártolói oly szabadiparnak, melynélfogva az is, ki egyik vagy másik ipari soha nem tanulta, de a sors út anyagilag megáldván — oly iparágat űz, mely által számtalan iparost, ki élete 10—12 évétől megkezdte iparát számtalan nélkülözések között él és szomjan történt, s a vándorlások közepett nem ritkán 20—25 évig hanyattatva, — szerezte meg, kenyérkeresetétől megfoszt, — nem pártolhatunk s nem lelkesülhetünk azon ipar iránt, mely nem kötelezhető egy ipartársulatba sem beállani, következve az ipartársulatok vállaira nehezedő terhek viselése alól kibújnak.

Ha ezen körülmény a törvény által nem változtatik, s ha addig is míg ennek megváltoztatását elérhetnők összetett kezekkel télenül nézzük, mint hullnak el iparosaink legjobbjai, fájdalmas szívvel kell belátnunk azon nagy űrt, mely az iparos osztály megsemmisülése által úgy a hazának, valamint a társadalomnak is kipótolhatlan veszteséget szülend, melyet később még a legnagyobb áldozatok árán sem leszünk képesek kipótolni s helyreállítani.

Tennünk kell tehát valamit, még pedig késedelem nélkül ezen osztály életéért, mely most még csak beteg, most még ügyes műtét által orvosolható, de közel áll a végenyészethez, s ha ez bekövetkezik: akkor nincs erő, nincs hatalom, nincs oly nagy áldozat, mely az elhunyt ipart sirjából az életnek visszadhassa.

Ezen szomorú, de igaz kép mereng szemünk előtt, s örömmel ragadjuk meg az alkalmat midőn e

téren Streitmann József polgártársunk az ipar fölelvonítása tárgyában sok szöpet, jót és üdvös dolgokat ígérő nézetünk, s meggyőződésünk szerint a lehető legcsekélyebb áldozattal keresztül is vihető fölhívását meleg pártolásunk alá vesszük. — s az önöknek kedvelt Barátaink és Atyánkfainak is szives pártolásába legjobb meggyőződésünkből ajánljuk.

Streitmann József úr neve az iparos közönség előtt eléggé ismeretes, magának nem csak az ipar, de az irodalom terén is a kellő ismereteket és az ipartársulatok rokonszenvét megszerezte nemesak, sőt a Király Ő Fölsége legmagasabb elismerését is szerencsés volt kinyerni az ipar terén szerzett érdemeiért, tisztességes vagyoni állása s áldozatkészsége, melyről már idáig is több tények tanúskodnak, a szükséges garanciát s a megnyugvást arra nézve, hogy vállalata nem szédelgés, nem kenyérkereset, hanem az iparügyhöz, melynek egész életét szentelé — szívós vonzódása és ragaszkodása, mondjuk elegendő biztosítékot nyújtanak — tiszta feddhetlen jellemét pedig eléggé igazolta Gyöngyös városának választó közönsége, midőn nevezett Streitmann József urat a múlt évi május hó 15-én megejtett általános tisztújítás alkalmával a főkapitányi hivatalra történt megválasztással tisztelte meg.

Iparosaink, kiknek egyrésze nem tudja értékesíteni iparkészítményét — másikkérsze nem ismeri talán a legolesőbb forrásokat, honnan ipara folytathatásához szükséges nyers anyagokat a legelső kézből tehát legjutányosabban is beszerezhetné, csak áldásnak és jótékonyágnak tekintheti a Streitmann József úr által megindítani tervezett „Közvetítő-intézet“-et s mindezt megszerezheti magának minden iparos az által, ha a Streitmann József úr által megindítandó „Kézműiparosok országos értesítője“ című lapnak előfizetőjévé váland.

Azon csekély kiadás, melyet ezen lap előfizetése igényel — áldozatnak sem mondható, mivel azon kiadott néhány fillérért minden iparos egy a szakmájába vágó lapot is nyer, mely lap szellemi fejlődés s az iparosok összetartását tűzi ki zászlójára, szóval az iparost az iparviszonyokról szakértőleg oktatja s az iparvilággal megismerteti, s jó eleve figyelmeztetni fogja egyszersmint arra is, hogy ha valamely iparnak az országban vagy azonkívül is piacza nyílott, hol és mikor értékesítheti iparcikkéit.

Ne legyünk önhittfiek, igen gyakran megtörténik hogy valaki iparcikkéit csak azért nem viszi a távolabbi piaczra, mert a szállítási eszközökkel nem ismerős, s a szállítási s utazási kiadások magassága s a bizonytalanság, ha vajjon a meghozott áldozatok árán is, lesz-e iparcikkének kelendősege gyakran visszarettentik.

Ezen „Kézműiparosok országos értesítője“ egyik fő-feladata ezen viszonyokkal az illetőket megismertetni, s kellőleg utasítani, sőt a „Közvetítő intézet“ dolga a legtávolabbi vidéken lakó iparos ügyét is elintézni.

Ehöz mindenesetre pénz is kívántatik, de ez is meg lesz, ha a „Kézműiparosok országos értesítője“

nek kellő számu előfizetői lesznek, ennek a tisztá jövedelmét szándékozik Streitmann József úr vállalata fejlesztésére fordítani.

Mi, kiket a nép bizalma előjárókká megválasztott mi vagyunk első sorban hivatva az ő érdekeiben a szükséges lépéseket megtenni.

Ugyanezért egész bizalommal fordulunk önökhöz; arra kérvén, sziveskedjenek ezen ügyet a hatóságuk területén lakó összes iparosokkal ne csak közölni, hanem egyszersmint a legmelegebben is nekik ajánlani.

Kicsiny csirából már igen gyakran óriási fa nőtt ki magát — ezen vállalat ha nem sikerülne, az iparos osztály részvétlenségén fogna csak megtörni, azon igaz példabeszéd lengjen szemünk előtt: „Segíts magadon, akkor az Isten is megsegít téged!”

Kelt Gyöngyösön, az 1878. évi november 16-án tartott tanács-ülésből.

Kiadta:

Balfás Ferenc
főjegyző.

Horner Gusztáv
polgármester.

Kolozsvárt, 1878. május hó 8-án.

Tekintetes Streitmann József urnak!

Egyetünk igazgató választmánya m. hó 18-án tartott rendes havi ülésében Uraságod felhívását behatóan tárgyalván, azt teljesen magáévá tette s elhatározta hatáskörében minden lépést megtenni, mi az oly égető szükségű ügynek sikerét elősegítheti, mit midőn szerencsénk van Uraságoddal tudathatni, egyuttal bátrak vagyunk azon szerény kéréssel terhelni, hogy egy „Felhívás” mint a „Nyilatkozat” mintaképl legalább 100 példányt sziveskedjék kezeinkhez juttatni, hogy azokat az egylet által kibocsátandó pártoló felhívás kíséretében a Királyhágón inneni iparos egyletek és társulatoknak terjesztés és aláírás végett szétküldhessük.

Addig is míg ez ügyben szerencsések leszünk több eredménnyel keresni fel Uraságodat, hazafias fáradozásának őszinte sikert óhajtvá, maradtunk

az igazgató választmány nevében:

Aranka
e. titkár.

Benigni Samu
elnök.

A kolozsvári ip. egylet ig. választmánya.

Streitmann József gyöngyösi iparostársunk, mint levelünk mellékletéből látható, a magyar iparosság közös érdekét, nem csak felháta körvonalozta, hanem annak megvalósítására, az első lépést is megtette, az első áldozatot meghozta, és most már csak tőlünk iparosoktól függ, hogy érdekeink első harezosát a küzdelemben segítsük; az igét csekély áldozattal, de valószínűs lelkesedéssel megtestesítsük, csak tőlünk függ, hogy úgy a jelen mint a jövő magyar iparosság jólétének alapkövét letegyük s e jó léttel kiegészítsük a haza nagyságát, felvirágzását az egész magyar nemzet anyagi boldogságát.

A kolozsvári iparos egylet igazgató választmánya áthatva a mellékelt felhívás életre valósa, célszerűsége, és a mai viszonyok között szükséges volta iránt, csak erkölcsi kötelességének, hivatásának vél eleget tenni, midőn az eszme sikerülhetéseért a hatás köréhez mért lépést megtenni s uraságodnak nagy becsű pártfogását szives támogatását szintén felkérni bátor.

Most van alkalom úgy egyes iparos, mint minden iparos testületnek, mint a társadalom minden más osztályának bebizonyítani, hogy a magyar iparosság fejlődése, jóléte, szellemi és anyagi előhaladása nem üres phrázis ajakán, hanem lelkének oly erős meggyőződése, mit tettel is igyekszik beigazolni.

Ezért azon biztos reménnyel zárjuk be sorainkat, hogy az őgy érdekekben kifejtett nagybecsű buzgalmának óhajtott sikerét mielőbb szerencsések lesznek tapasztalni.

Végül körjük az eredményt f. évi június hó 15-éig a mellékelt ivok visszaküldésével, velünk közölni.
Kolozsvárt 1878. május havában.

Benigni Samu
egyl. elnök.

A székeshérvári eszmadia ipartársulat 1878. évi május hó 12-én tartott rendkívüli közgyűléséből jegyzőkönyvi Kivonat

mely alatt:

10. Elnök előadja a mai rendkívüli közgyűlés egybehívásának okát, melyszerint Streitmann József gyöngyösi lakos az összes hazai iparosokat saját érdekeik megvédésére, a hazai ipar felvirágoztatása céljából, úgy az ipar törvény korszerű és az iparos érdekek biztosítására érzéző údvös módosítása iránt hatályos lépések és kezdeményezések indítása végett az összes hazai iparosoknak országos testületté tömörülésére s céljaik sikeresíthetése végett megindítandó szak közlöny támogatására és pártfogására hívja fel.

Streitmann Józsefnek ez érdemben kibocsátott s elnökhöz intézett, Gyöngyösön 1878. ápril havában kelt körlevelét, illetve felhívását mutatja be, s annak egész terjedelmében fölolvassáa végett átadja a jegyzőnek, ki is a felhívást egész terjedelmében fölolvassván határozatott:

A megjelent érdekeltekben nagy figyelmet ébresztett felhívást az ipartársulat tagjai, mint a pangó hazai iparnak lendületére törekvő lépést, egy hangulag örömmel üdvözlők, s a támogatás- és pártolásra méltóként fogadják el; miért is a megjelentek közül többen a megindítandó szakközlöny tartására a felhívás értelmében hat egy más utáni évekre, évenként fizetendő 3 frt díj mellett kötelezettséget vállalnak, s az ipartársulati elnökség és jegyzője útján a „Kézműiparosok Országos Értesítőjé”-t megrendelik név szerint:

Péczely Vince, Tóth Antal, Szalay Imre, Zsalik János, Szebehelyi János, Horváth Antal, Rostási Szabó Ferenc, Duka Antal, Sörös Pál, Kolonics Ferenc, Magyar János, Zsebök Imre, Noszkó János, Gaál András, Zoványi Károly, Franyó Károly, ifj. Horváth Mihály, Berghammer József, Badies János, Horváth János, Kovács József, Schweighardt Mátyás, Egyed Imre, Jelenfy József, Horváth László, Zimmermann József, Kövesy János, Blaskovits János, Jozsánky József, Rezi István, Miholics István, Kulifai József, Czövek Károly, Belák Ignác, mindannyian az ipartársulat ügyésze Nagy Ignác ügyvéd, továbbá Rácz-város olvasókör, Haber Hugó, Reizenger Alajos, Hoffmann Alajos, e három utóbbi kalapos mesterek, de mind a 39 megrendelő székeshérvári lakosok.

Elnök és jegyző utasítanak, hogy a mai gyűlés eredményéről a megrendeléseket illetőleg Streitmann József gyöngyösi lakost jknyvi kivonaton értesítsék.

Kiadta:
Tóth Antal
jegyző.

Igentisztelt tekintetes úr!

„A moóri általános ipartársulat” is át van hatva az ipar-ügy s annak érdekei előmozdításának fontosságától, miért is az e célból szerkesztendő „Kézműiparosok Országos Értesítője” című, havonként egyszer megjelenendő közlönyre, annak megindításától számítva 6. azaz: hat éven át, évenként 3 (három) forintot, mint előfizetési díjat előlegesen t. Streitmann József úr szerkesztő és laptulajdonosnak pontosan fizetni magát kötelezi; felette örül a társulat, hogy az iparosok érdekében ily vállalat készül megindulni, miért is sok szerencsét, testi és lelki erőt, úgy kitartást kíván az eszme megtestesítése és kiviteléhez tekintetességnek.

Nagyon sajnáljuk, hogy egyelőre csakis a társulat fizethet elő; egyrészt, mert az itteni iparosok nagy részint német aikuak, másrészt pedig sokan vannak, kik — habár legszentebb érdekük kívánja is — anyagilag nem járulhatnak a vállalat támogatásához.

Igyekszettel lendülünk azonban, — a mint egy-két füzet megjelent — egyeseknél odahatni, hogy e reájuk nézve fontos „Ertesítő” egyenként is megrendeljük.

Miután becses felhívásában a pénz azonnali beküldése határozottan nem kívántatik, ugyanazért megvárjuk vagy az első fizet megjelenését, vagy pedig ez iránti újabb felhívását.

Honfiai üdvözlötünk kijelentése után vagyunk tekintetes szerkesztő úrnak

Moórott, 1878. május 12-én.

Kiváló tisztelői:

Sándorfy Ignác
titkár.

Ébner Ignác
elnök.

Serli Sándor urtól, ki egykor Párisban első rangú asztalos segédvált, jelenleg mohács városi főorvostól, következő levelet kaptuk:

Mohács, 1878. április 18-án.

Kedves Földi!

Részemre is küldött becses felhívását köszönettel vettem. Buzgó törekvését igen nagyra becsülöm és méltánylom s azért az „ország-értesítő”-jére magamat a kitűzött 6 évre ezennel kötelezem is. — Vállalatát magam is rendkívüli horderejűnek tartom, csak-hogy előre láthatólag önmre nézve rendkívüli teherrel is lesz az összekapcsolva. . . Meg fogja-e bírni? Sok szerencsét kívánok a sikerhez különben, melyhez hosszas tapasztalata, erős akarata és fűradhatlan buzgalma már előre is nagy reményt nyújtanak, ha csak a támogatás megfelelő lesz. . .

Siker esetében minden esetre a haza legnagyobb háliját érdemelné ki. . .

Es most, remélve hogy tölem, ki különben az ipar-terén szintén bírok némi tapasztalattal, nem veszi rossz néven — bátor-kodom pár észrevételt tenni:

Az én véleményem szerint az nem baj nálunk sem, miként külföldön, ha valaki oly ipart űz, amit nem is tanult. . . Ez csak az által nyomja el a kisebb iparost, ha nagyban gyárilag állítatja elő a munkát, — különben nem. Már pedig nekünk azt kell országos szempontból kívánnunk, hogy az országban mennél többen gyárilag, olesőbban dolgoztassanak, hogy a külföldi gyári portéka olesőségünél fogva a magunkét le ne szorithassa. . . Részemről a magyar ipar hátramaradottságát épen abban találom, hogy nálunk a vagyonos emberek nem foglalkozván az iparral, gyárak nem keletkezhetnek, és így mindinkább a külföld adózóivá leszünk.

Szerintem iparunk legfőbb tényezői ezek lennének:

1-ször. A „ténst.” „tekintetes” stb. úrnak ledöntése. Ez csak a leggyökeeresebb gyógy mód; mert az iparos többre becsültetvén, vagyonosabbak is mennének az iparra és így sokkal többet lendíthetnének.

2-or. Ezután az ön Ertesítője és Csarnoka; miután ezek által megtudhatni az illető hazai készítményeket, a miket most akarva sem igen találunk.

3-or. A kormánynak és hatóságoknak tisztán a magyar ipart kellene igénybe venniök. . . még ha drágább is! . . . mert hiszen a pénz is köztünk marad stb.

Ismételve sok kitarást és sikert kívánva vállalatához maradok őszinte tisztelője

Serli Sándor
orvostudor.

A bázeli munkásokhoz!

(Dázel 1871. aug. 2.)

Hová eveztek azzal a hajóval

Melyet kifáradt lábatok visel?

Füből kivájt kemény, zörgő cipótök

Ah mennyi gondot, bút, terhet visz el!

S a durva kéköltőnyben mélyen rejte

Ah mennyi fűjő sziv van eltemetve! . .

Megyek, megyek, követlek, merre mentek,

Úgy fűj a lelkem, úgy fűj, értetek!

Van hát pihenni mégis egy hely nektek?

Hadd lássam, nézzem, én is elmegyek;

Ha egész nap egy alvilágban tölt el:

Hadd lássam este milyen? s hol a menhely?

A fáradt tagok gyöngék, ingadoznak . . .

Hajh! nagyon gyöngé a bér, fizetés;

Abból nem éltek, tengődtek talán csak,

azaz hogy hát meghalni is kevés . . .

A széles utcák visszhangzanak távol.

Halk léptektől meg a . . . sohajtástól.

Egy nagy teremben halvány mécsek égnek

Köröttük halvány gyöngé alakok . . .

Egy pohár sör lesz o l a j a a gépnek

Mely egész napon át másnak forog.

S a máskor mindig néma rideg ajkak

Most szenvedélylyel s oly gyorsan mozognak.

Itt hát a rév, ahol kiköt hajótok?

Szegény barátim! jó munkás szívek.

Van-e remény - h o r g o n y amelyben bíztok?

Vagy a nélkül dobálnak a vizek?

Te szebb jövő! mily sok kéz eseng érted,

Óh mikor lesz jobb s szebb a munkás élet . . .

Gyöngyösi.

Mit érünk el a sok kisebb vásárok által.

(Str.) Hogy mit szándékozik a magas kormány a sok kisebb vásártartások engedélyezése által elérni, azt felfogni egyáltalán nem bírjuk, de hogy mi következése van, azt — aki csak egy kis figyelemmel van a közgazdaszat iránt — mindenkinek könnyű belátni. Azt is képzeljük, honnan származik a minden községbeni vásártartásra szóló engedélyek megadása.

Úgy lehet onnan származik, hogy miután a nagyon sok tekintetben hiányos ipartörvény a szabadelárusítást országos és letivásárokon egyaránt megengedi, talán a magas Kormány is azon véleményben van, ha a törvény megengedi a szabadelárusítást, miért ne adná meg a vásártartási jogot bármely kis községnek is, amelyik érette folyamodik, de meg azon sok országos képviselőnek megválasztatása alkalmával minden kerületben kell igerteket tennie, és ha szerintök ilyen ártatlan dolgot kíván egyik vagy másik községbeni előljáróság, hogy vásártartási engedélyt szándékozik nyerni; első lépés felküldeni a kérvényt a magas ministeriumhoz, a második dolog felmenni Budapestre az általuk megválasztott képviselőhöz, hogy támogassa az ő alkotmányos, jogos és méltányos kívánalmakat, mert az ő községök nem pusztá, hanem nagyközség stb. nagyon természetes, a képviselő megkezdi az ostromállapotot, s jár folytonosan a ministerhez égig dicseri, hogy azon kis községecskének milyen nagy vidéke van, a minister pedig véleményadás végett átküldi a kérvényt a Budapesti ipar- és kereskedelmi kamarához, itt azután képviselve a nagy és gyáriparosok s a nagykereskedők által — kiknek, hogy milyen fogalmok van kiderül onnan, hogy a vásártartási jogot többnyire megadhatónak véleményezik.

Igy születnek meg a sok apró vásárok — és mi következménye van ennek? az:

Hogy a kisebb iparosok és az úgynevezett vásáros mesteremberek, kiknek egyedül ez képezi kereset forrásukat nem tudják mit tegyenek, minden héten minden város közelben 5—6 helyen tartatnak ezen semmi apró vásárck, nem tudják, hová menjenek, árulni kell, mert a hitelező zaklatja a pénzért, adó- és házbér fizetés következik, de még mi a fő, élni kell, a nyomor már-már a legmagasabb fokra hágott, tördeli kezét, hogy melyik vásárra menjen, pénz okvetlen kell, mert a váltója is lejár, s így tart ez folyton, végre összenézi kézmunkáját, vajjon lehetne-e menni két, három helyre, mert kétségbe van esve, ha egy vásárra megy, mit sem árul, tehát neje segédje és önmaga külön-külön vásárra mennek, hazajövet, összeolvassa a három vásáron árult pénzmenyiséget kifizeti a kocsi-bért, s a háromfelé valóutazással fölnerült költséget, — nem számítva azon veszteséget, mely a hon nemléti következtében munkamulasztás által történt — kiderül, hogy minden fáradság dacára még nagymérvű deficitben van, hja, de ezt tenni kell, mert a létfontartás kívánja, s az általa folytatott ipar iránti ösztön serkenti rá, míg végre a sok szerencse hajhászás után teljesen tönkre jut; ily stádiumon áll a mai úgynevezett vásáros mesteremberek helyzete.

Hát a kisebb, nagyobb birtokosoknak mi haszna van ebből? az:

Hogyha csak nagyobb vásároknak tartatnának országos vásárok, tömérdek kocsinvaló utazás és munka napok gazdálkodtatnának meg, ami nemzet gazdasági szempontból hasznos volna az egész országra nézve.

Hogy mit tegyünk ez ügyben, jövőre elmondjuk.

A hazai ipar hanyatlásának okai: 1-ször a vámrendszer, 2-or a korlátlan szabadipar, 3-or a korlátlan szabadkereskedés.

A hadjárat a hazai iparra nézve már 1559. évben megkezdett a szabadipar életbe léptetésével a melynek célja a céhrendszer rendezése volt ugyan, de ezt nem hogy átalakította volna, hanem csak odavetöleg felületesen intézkedett, s ezen fél-szeg munka különösen a kézműiparra nézve óriási bajt és sok kellemetlenséget okozott. De a főbaj — a mely valódi alapját képezi a kézműiparosok végpusztulásának — leginkább a vámrendszer behozatala alkalmával keletkezett, mely intézmény a hazai iparosokat ezen nagyfotosságú ügyre nézve teljesen készületlen állapotban találta. Különösen; 1857. évben és azon idő óta Monarchiánk következő államokkal kötött kereskedelmi és vám-szerződést! 1857. évben Perzsiával, 1862-ben Törökországgal, 1865. Nagy Britanniával, 1866-ban Francia országgal, ugyanez évben a Libéria köztársasággal, 1867-ben Belgiummal, a Németalfölddel és Olaszországgal, 1868-ban a Schveiczi köztársasággal, 1869-ben a Siami királysággal és a Chinai császársággal, 1870-ben Spanyol országgal és a Guatemala köztársasággal, valamint a Peru Chilit s az aragavali köztársaságokkal úgyszintén Portugáliával is; tagadhatlan, hogy mezt gazdaságunk ezen szerződések megkötése által ne emelkedett illetőleg nyert volna, de úgy szólván, minden szerződés megkötése, kivéve a Duna fejedelemségekkel már eddig megkötött és még köteendő szerződéseket mind a magyar ipar rovására történt.

Mi soha sem voltunk a vám-szerződés olyatén megoldása mellett, illetőleg azon véleményben, amint az megtörtént, mert teljes meggyőződéssem volt, miszerint a hazai ipar megvédése csak vám sorompok felállításával által eszközölhető, annak idejében a nyilvánosság előtt is elmondottam ebbeli nézetemet, de már ez megtörténvén, ez állapotban 10 év lefolyásáig segíteni nem lehet, igen, de élni kell, összetett kezekkel nem lehet bevárni az eseményeket.

Most azon kérdés áll előttünk, ha vajjon mit tegyünk a jelenlegi viszonyok között? nézetem szerint — tekintve azon körülményt — hogy ha már kereskedelmi szerződést kötött Magyarország a fentemlített tartományokkal, igyekeznünk kell azok piaczaival magunkat érintkezésbe tenni, hol kész munkáinkat elárúshassuk, s a szükséges nyers anyagokat az első kézből megszerezhesük, ennek keresztülvitelére elkerülhetlen szükséges, hogy az iparosoknak Budapesten egy „Közvetítő-intézet“-ük, vagy egy ilyen intézet ügynöksége legyen, mely semmi más dolog, mint tisztán az iparügy elintézésével foglalkozik.

(Folyt. köv.)

A II. országos ipargyűlés előértekezlete.

A f. évi február 16-iki gyűlés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: I. Az országos m. iparegyesület képviselőiben: Ráth Károly, dr Szabóky Adolf. 2. Fővárosi iparoskör: Stock Endre, Márkus J., Fromm Antal, Fritz Péter, Steinacker Ödön, Csepreghy János s többen. 3. Veszprémi iparoskör: Brenner Lőrinc. 4. Tereztvárosi VI. kerületi klub: Bobula János, 5. Veszprémi iparos ifj. egyet: Szilágyi Mihály. 6. Veszprémi kádár ipartársulat: Benkő István. 7. Veszprémi építők ipartársulata: Krisztián József. 8. Esztergomi ipartársulat: Dóczy Ferenc. 9. Szegedi ipartársulat: Bakay Nándor, Rainer Ferenc, Gelléry Mór. 10. Szegedi iparos ifjúsági-egylet: Rainer Ferenc. 11. Egri általános ipartársulat: Gyulák Lajos. 12. Miskolci ált. ipartársulat: Radvány István. 13. Békés-Csabai ált. ipartársulat: Áchim János. 14. Losonei ipartársulatok: Búsbak Ádám, Hodlik Imre, Matulay József, Sántha Zsigmond, Lúppa János, Steinhörl

Danó. 15. Békési iparoskör: Csathó Gábor. 16. Szolnoki ipartársulat: Lengyel Antal. 17. Győri iparosok: Ráth Károly. 18. Kecskeméti iparegylet: Csörgy Imre. 19. Aradi iparkamara: Dr. Gaál Jenő. 20. Temesvári ipar-kamara: Strasser Albert. 21. Pozsonyi iparkamara: Márton L. 22. Pozsonyi ipartársulat: Kesselkauer G., Szentlélek Máté. 23. Gyulai ipartársulatok: Göndöcs Benedek, Dohay János. 24. Gyöngyösi iparosok: Streitmann József. 25. Lippai ipartársulat: Gelléry Mór. 26. Székesfehérvári iparoskör: gr. Zichy Jenő, Kubik János, Pécey Vince. 27. Monori ipartársulat: Lukácsévics Alajos. 28. Föv. egyesült szabótársulat: Huber Antal. 29. Gyomai iparosok: Gelléry Mór. Összesen 30 testület 46 meghatalmazott által.

A gyűlés megtartásának idejére nézve a tulnyomó többség a congressusnak Budapesten való megtartása mellett nyilatkozik, s a congressus napjaiul egyhangúlag folyó évi május 31-ikét és június 1-jét tűzi ki.

A gyűlés napirendjének első pontja gyanánt az ipartörvény módosítása javasoltatik fölvetetni. Határoztatik továbbá, hogy az ipartörvény revisiója tárgyában készitendő javaslat kidolgozására bizottság küldendő ki, mely a vidéki ipartársulatokkal érintkezésbe lépve, az orsz. m. iparegyesület, a kamarák és hatóságok eddigi idevonatkozó javaslatait tekintetbe véve munkálkodik. Ugyanezen bizottság állapítsa meg az iparszervezetre és az iparkutatás rendezésére vonatkozó javaslat irányelveit s e három javaslat kidolgozására külön-külön előadót válasszon.

A gyűlés szervezése tárgyában hosszas és beható eszmecsere után határozatlik, hogy a II. országos iparos gyűlésen az ipartársulatok, iparegyletek és oly iparos körök vehessenek részt, melyeknek alapszabályszerű feladata az ipar előmozdítása. Részt vehetnek továbbá az ipar és kereskedelmi kamarák, valamint oly társulati köteléken kívül álló iparosok, kik — ha legalább 50-en összeállanak — jegyzőkönyvi meghatalmazás alapján képviselőt küldenek ki. A szavazásra a következő megállapodás történt: Ipartársulatok, iparos körök és iparegyletek, ha 5—50 taggal bírnak, egy, ha 50—100 taggal bírnak, két, ha 100-nál több taggal bírnak három szavazatot gyakorolhatnak. Köteléken kívül álló iparosok, ha legalább 50-en összeállanak egy, ha 100-on felül vannak két szavazatot gyakorolhatnak. Hiteles megbízottaik által. Minden kereskedelmi és iparkamarának 5, az orsz. m. ipar egyesületnek 5, a fővárosi iparosok körének 5 szavazata lesz a nagygyűlésen. Több testületek egy és ugyanazon kiküldött által is képviseltetik magukat. Ot szavazatnál többet azonban egy kiküldött sem egyesíthet magában.

A tanácskozási ügyrend. Beható és élénk eszmecsere után irányelvül kimondatik, hogy a congressus bármely tagja csak egyszer szólhat egy és ugyanazon tárgyhöz, az előadó a zárszóval együtt kétszer, ha pedig fölvilágosítás kívántatnék az előadótól, az soron kívül is felszólalhat. Ha 20 tag a tárgyalás befejezését kívánja, elnök szavaztat és ha a többség a vita befejezése mellett van, már csak a határozat fölötti szavazásnak van helye. Az ügyrend egyéb részeit a központi bizottság körletik fel kidolgozni és a részvételre felhívott társulatoknak beküldeni.

A szervezési költségek. A nagygyűlés szervezési költségeinek és a központi bizottság kiadásainak fedezésére határozatlik: a nagygyűlés előtt minden társulat annyi frtot tartozik beiratásképen lefizetni, ahány szavazattal bír; továbbá: mielőtt az előmunkálatok a társulatoknak megküldetnek, ezek felhívandók a költségek fedezésére adakozni; végül ugyan e célból a jelenvolt vidéki küldöttek az illető társulatoknál előterjesztéseiket megtenni fölköretnek. Jegyzőkönyvbe foglaltatik, hogy Brenner Lőrincz, a veszprémi kereskedelmi kör részéről 20, az ottani ács, kőműves és építő társulat részéről 10, Dohay János pedig a gyulai három ipartársulat részéről 10—10 frtot ajánl föl e célra. Az előleges költségek a befolyandó összegekből megtérítendők.

Az előadók megválasztása a központi bizottságra bízatik.

A központi bizottságha Streitmann József indítványá folytán beválasztatnak a jelenlévő összes vidéki meghatalmazottak, továbbá Budapestről Bakay Nándor, Ráth Károly,

Gaal Jenő, dr. Szabóky Adolf, Mudrony Soma, Steinaecker Ödön, Bobula J, Csepregy János, Golléry Mór. E bizottság a fővárosi szakferfiak sorából tetszés szerint kiigazíthatja magát.

Határozottat végül, hogy a nagygyűlés hivatalos elnevezése a következőképp állapittatik meg: II. országos iparos gyűlés.

A szolnoki ipartársulat

választmányának jelentése az ötödik rendes közgyűlésen 1879. március hó 2-án.

Tisztelt közgyűlés!

A „Szolnoki Ipartársulat“ ma tartja 5-ik rendes évi közgyűlést s dacára ezen aránylag rövid időszaknak, az eddig már elért eredmények mégis képesek nagyobb mérvű törekvéseinknél jövőben buzditással szolgálni és társulatunk fenállását anyagi szempontból véve biztosítani.

Társulatunk anyagi helyzetét illetőleg hivatkozunk az ide mellékelte számbeli kimutatásokra, melyekből itten csak annyit említünk fel különösen, hogy a lefolyt 1878-ik évben a mult, azaz: 4-ik évi jelentésünkben, mint az építkezésből közvetlen eredő 1922 frt 58 kr tartozásunkat egészen leróttuk és ma már nem terbeli vagyonunkat más, mint a betáblázott 4000 frt és a 250 drb. 10 firtos kamat nélküli kölcsön kötvények, melyekből azonban 43 drb a társulat birtokában van. — Ezen kötvényekből a törlesztési tervzet értelmében 50 drb. kiorsóltatott és ezek társulatunk pénztáránál 1879. febr. hó 1-től kezdve tíz forintjával beváltaknak.

Társulatunk a lefolyt évben jótékonycélú előadások és nagylelkű adakozásokból 355 frt 90 krt kapott, miert is a helybeli mindkét takarékpénztár igazgatóságának, a szolnoki daleyletnek, a szolnoki kereskedő- és iparosifjúságnak, valamint mindazoknak, kik ügyünket áldozatkészségük által előmozdítani kegyeskedtek, a jó ügy nevében köszönetet mondtunk.

- A lefolyt évben társulatunknál felvételtett 19 új tag.
- " " " " " kilépett 1 tag.
- " " " " " elhunyt 2 tag.
- " " " " " városunkból elköltözött 3 tag.

Tagsági díj nem fizetése miatt kitöröltetett 16 tag. 1878. év végén a tényleges tagok száma volt : 321.

Társulatunk által életbeléptetett ipariskolában a beírt tanoncok száma :

- Az esti iskolai előadásoknál 119.
- A vasárnapi rajz oktatásnál 65.

A tanoncok a jelen iskola évben nagyobb pontossággal látogatják iskolánkat, mi bizonyára arról tanuskodik, hogy a mesterek mindig jobban és jobban kezdik méltányolni ezen iskolák üdvös és szükséges voltát.

Vasárnapi kereskedelmi iskolánk 1879-ben már életbe lép és a kereskedelmi tanoncok díjmentesen nyernek oktatást mindazon tantárgyakban, melyek szakmájukhoz elkerülhetlenül szükségesek.

Iskolánkra mult évben 929 frt 66 krt adtunk ki. A m kormány iskolánk segélyezésére 1877/78, és 1878/79. iskola évekre összesen 2000 frtot engedélyezett, mely összegből 1500 frt már a mult évben pénztárunkba tényleg be is folyt. — A kormány ezen üdvös intézkedése bizonyára jó gyümölcsöt hozand, mert ez által társulatunk mindinkább képes leend az ifjú iparos nemzedéket szellemileg és elméletileg mivelní s oktatni, mire hogy égető szükség is van, ugy hisszük, mindenki beismeri.

Ó excellentiája Trefort Agoston miniszter ur élénk érdeklődést tanusított mindeddig társulatunk ügyei iránt és különösen iskolánkat részesítette magas pártfogásában, minél fogva a miniszter ur ezen kitüntető kegyéért méltó hálával is tartozunk.

Társulatunk iskola-ügye nagylelkűen pártolattik még Grum Ferenc ur miniszteri osztálytanácsos, Bárdozy Gyula ur k. tanfelügyelő és Kövér Károly ur orsz. gy. képviselő által.

Társulatunk minden ügye iránt pedig különösen melegen érdeklődik még megyénk alispánja Sipos Orbán ur, városunk polgármestere Gyömörey Félix ur és városunk főjegyzője Szabó Imre ur. — Rédl János ur v. tanácsos és b. bíró pedig társulatunk érdekeinek előmozdításánál az által szerzett magának nagy

eredemeket, hogy atörvényellenesen felosztott különféle céh-vagyon behajtását és pénztárunkba juttatását erőlyesen szorgalmazta, mely után társulatunk eddig összesen 1418 frt 59 krt kapott.

Nem mulaszthatjuk el még megemlíteni, miszerint Horánszky Nándor ur daczára, hogy ő már városunk és környékünkkel, ugyszólván, semmi összeköttetésben sem áll, mégis nemcsak társulatunk ügyét, hanem minden egyes iparostársunk érdekét szíven hordja s nem egyszer volt alkalmunk tapasztalni, hogy ő benne mindig igazi és önérdék nélküli pártfogónkat bírnak.

Kellemes kötelességünknek ismertük mindezen derék férfiak neveit felemlíteni, hogy így tagtársaink megtudják, kiket illet meg részünkről a hála és elismerés leginkább.

Örömmel jelentjük, hogy tagtársaink között komolyan megindult a szakosztályok megalakítására törekvő mozgalom és most már bizton remélhetjük, hogy végre a jövő évi jelentés a szakosztályok szervezéséről és működéséről tüzetesebben szólhat.

A csizmadia szakosztály a lefolyt évben is leginkább a nyers anyag beszerzésére és kezelésére szoritkozott és ez eredményezte, hogy a társulatunk által megkezdett bőrtüzlet a mult évben 5430 frt 86 kr forgalmat és 142 frt 36 kr tisztá nyereseményt mutat ki. — Ehhez adandó a mult évi jelentésben feltüntetett 241 frt 38 kr és az eredményezi az eddigi összes nyereseményt, mely 383 frt 44 krt tesz ki. — E szakmánál a mult évben megkezdettünk tagtársainknak egyetemleges kötelezettség és jótállás mellett mérsékelt hitelt is nyitni, ezen kezdeményezés azonban még egyelőre nem öltött nagyobb mérvet, mert részint társulatunk érdeke a legnagyobb óvatosságra kényszerített bennünket, részint pedig az illetők legnagyobb része nem méltányolja még kellőleg ezen intézmény üdvös voltát és nagy horderőjét és így még sokan idegenkednek ezen eszmétől s ennek nagyobb mérvű kivitelét megnehezítik.

Társulatunk módosított alapszabályai oly kijavítások mellett nyerték el a miniszteri jóváhagyást, hogy mi kényszerítve éreztük magunkat társulatunk jövője érdekében a miniszterium által tett kiigazítások ellen tiszteletteljes megjegyzéseinket ismét a miniszteriumhoz felterjeszteni és reméljük mérvadó körökben társulatunk jogos kívánalmait is méltányoltatni fognak.

Az imént lefolyt évnek társulati életünkre nézve fontosabb mozzanatait felsorolván, örömmel emlíjük még fel, hogy megyénk új és díszes székházának megnyitása alkalmával a Jász-Nagykun-Szolnok megyei gazdasági egyeslet városunkban az új megyeházában egy ipar és termény kiállítást rendezett, a hol tagtársaink közül többen kiállított kézimunkáik által kitüntetésben és elismerésben részesültek.

Nem tagadhatjuk azon ténst, hogy társulatunk minden tagjánál élénk érdeklődést tapasztaltunk minden oly ügynél, mely társulatunkat közelebből érintette, mégis épen társulatunk jövője és felvirágzása érdekében szeretjük emlékeztetni tisztelt tagtársainkat, hogy ezen, aránylag még igen fiatal társulat mindnyájunk áldozatkészségére és buzgalmára van utalva és ezen általunk alkotott testület csak akkor képes nagyot és szépet létre hozni, ha ennek minden egyes tagja magává teszi az összesnek ügyét, és ha minden egyes tag tömörülve és egy zászló alatt készen a közös előmozdításáért küzdeni.

A „Szolnoki Ipartársulat“ választmánya nevében :
Lengyel Antal
elnök.

Szolgálati ruhák szállítása a m. kir. államvasutak részére.

A magy. kir. államvasutak szolgaszemélyzete számára 1879. évi augusztus hó 1-től 1882. évi augusztus hó 1-ig terjedő időtartam alatt szükséges, alább részletezett kész szolgálati ruhák szállítása, esetleg a ruhák előállításához kívántató felső kelmék szállítása, valamint a ruhák elkészítése iránt, ezennel nyilvános pályázatot hirdettetik.

Az összes szükséglet, mely esetleg egy negyeddal lehet több vagy kevesebb, a következők és pedig :

- A) *Kész ruha.*
- 800 db. I.—II. oszt. attila. 1600 db. III.—IV. oszt. attila.
- 450 db. bundabéleses köpeny. 60 db. bundabéles nélküli köpeny.
- 480 db. nyári köpeny, 2400 db. I. oszt. nadrág, 4800 db. II. oszt.

nadrág, 2000 db. darócszűr, 2400 db. gyapjúzubzony, 4800 db. vászonzubzony, 40 db. hivatalsszolgai kabát, 40 db. hivatalsszolgai köpeny, 120 db. nyári nadrág, 80 db. hivatalsszolgai téli nadrág, 120 db. hivatalsszolgai zubzony.

Esetleg: B) *Felső kelmék.*

1450 méter 136 cmtr. széles finomabb búzavirágkék posztó, 2900 méter 136 cm. széles durvább búzavirágkék posztó, 1700 méter 136 cm. szerezesszürke vastag tüffel, 1500 méter 136 cm. széles szerezesszürke vékonyabb tüffel, 2900 méter 136 cm. széles finomabb világos szürkeposztó, 5700 méter 136 cm. széles durv világos szürkeposztó, 13600 méter 78 cm. széles szerezesszürke darócz, 3750 méter 136 cm. széles búzavirágkék cirkász, 14700 méter 70 cm. széles kék csikos fehérítetlen vászon, 63 m. 136 cmtr. széles sötétkék finomabb posztó, 123 méter 136 cm. széles sötétkék finomabb posztó, 123 méter 136 cm. széles sötétkék palmerston, 142 méter 136 cm. széles világos szürke vékonyposztó, 186 méter 136 cm. széles sötétkék cirkász.

C) *Szabómunka mellék-keltekkel együtt.*

8 0 db. I.—II. oszt. attila, 1600 db. III.—IV. osztályú attila, 450 db. bundabéléses köpenyboríték, 60 db. bundabélés nélküli köpeny, 480 db. nyári köpeny, 2400 db. I. oszt. nadrág, 4800 db. II. oszt. nadrág, 2000 db. darócszűr, 2400 db. gyapjú zubzony, 4800 db. vászonzubzony, 40 db. hivatalsszolgai kabát, 40 db. hivatalsszolgai köpeny, 120 db. hivatalsszolgai nyári nadrág, 80 db. hivatalsszolgai téli nadrág, 120 db. hivatalsszolgai zubzony.

D) *Szűcsmunka mellék-keltekkel együtt.*

450 darab bundabéléses köpenyhez való bélés.
A szállítási határidőre nézve megjegyeztetik, hogy a kész ruhák nyári szükséglete minden évi április hó 10-ig, a téli szükséglete minden évi október 10-ig szállítandó be.

Nyári szükségletet képeznek: az attilák, kabátok, nyári köpenyek, nadrágok, zubzonyok és mintegy 1600 db. darócszűr, téli szükségletet képeznek: a bundabéléses- bundabélés nélküli- és hivatalsszolgai köpenyek és mintegy 400 db. darócszűr.

Amennyiben a kelmék szállítása és a ruhák készítése külön engedtetnek át, ez esetben a minden évi nyári szükséglethez megkívántató mennyiségű felső kelme legkésőbb november 1-ére, a téli szükséglethez való július 1-ére előzetesen szállítandó.

A téli szükséglethez való felső-kelmék, az előző július hó első felében, a nyári szükséglethez való felső-kelmék, az előző november hó első felében fognak a ruhák készítését elvált szállítónak rendelkezésére bocsátatni.

A bundabéléses köpeny borítékok, amennyiben azoknak bélése (szűcsmunka) külön szállítóra bízottnak, minden évi szept. hó 1-ére szállítandók, amidőn azok a szűcsnek rendelkezésére bocsátatnak, ki a köpenyeket elkészítve október 10-ére beszállítani tartozik.

Ajánlani lehet:

A) *Kész ruhákra:*

I. az összes ruhákra egy csoportban, vagy külön-külön csoportban, u. m.

II. az összes attila, kabát, nadrág, gyapjú- és vászonzubzonyokra és

III. az összes bundabéléses, bundabélés nélküli nyári- és hivatalsszolgai köpenyre, valamint az összes darócszűrökre.

B) *A felső-kelmékre.*

I. az összes kelme mennyiségre egy csoportban, vagy külön-külön csoportban u. m.:

II. az összes búzavirág és sötétkék kelmére

III. az összes sötét és világosszürke kelmére

és IV. a csikos vászonra.

C) *A ruhák készítése tekintetében.*

I. az összes munkára egy csoportban, vagy külön-külön csoportban u. m.:

II. az összes attila, kabát, nadrág, gyapjú- és vászonzubzonyra.

III. az összes bundabéléses köpeny-borítékra, bundabélés nélküli hivatalsszolgai és nyári-köpenyre, valamint az összes darócz szűrökre, végre:

IV. a bundabéléses köpenyhez való bőrökre és szűcsmunkára.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok bepecsételve „Ajánlat 5754 számhoz” külön címmel **f. 6VI ápril. 15-én déli 12 óráig** a vezértitkárságnál (Budapest, sugárút 82. sz. I. emelet) benyújtandók, vagy posta után beküldendők.

Az ajánlat egységi árakban teendő és pedig: a kész ruhára drbonként, a kelmére folyómeterenként, a szabó és szűcsmunkára drbonként, beleértve bérmentes szállítást a m. kir. államvasutak budapesti főszertárához.

Bánatpénz fejében az ajánlott mennyiség értékének 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban **f. évi ápril. 14-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Budapest, sugár-út, 82. sz. földszint) teendő le.

Az ide vonatkozó 24722/76 sz. alatti különleges feltételek, valamint minőség, szabás és készítés tekintetében mérvadó mustra darabok a pályázati határnapig az anyagszerkezési szakosztálynál (sugár-út 82. sz. III. e.) tekinthetők meg.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a szállítási feltételeket ismeri és elfogadja, valamint hogy a miutadarabokat megtekinthető.

A kész ruhák szállítására pályázó tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy felső-kelmékül kizárólag hazai gyártmányt fog használni, a szabó- és szűcsmunkát kizárólag Magyarország határain belül fogja végeztetni; a kelmék szállítására pályázó pedig, hogy kizárólag hazai gyártmányt fog szállítani; s a szabó- és szűcsmunkára vállalkozó, hogy kizárólag Magyarország határain belül fog dolgoztatni.

A feltételektől eltérő, továbbá a pályázati határidőig, benem érkező, vagy távirati úton beküldött, végre oly ajánlatok, melyekért bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlók között tekintet nélkül az árakra szabadon választhasson; továbbá, hogy az ajánlott mennyiségekből tetszésszerűen részmennyiségek szállítását engedhessen át, és végre, hogy a czél elérésére másféle intézkedéseket tehessen.

Ujdonságok.

A munkások követelésel ezim alatt egy kis röpiratot vetünk, mely az 1878-iki első magyarországi munkáscongressus határozatait foglalja magában az országgyűlés képviselőházához intézett kérvény alakjában. A „követeléseket” részletezni nem akarjuk; csak a legnevezetesebbeket érintjük meg. Ezek: az egyetemes választási jog, a közvetett adók eltörlése, az ingyenes oktatás a legfelsőbb intézetekig, a perlekedésoknál az ügyvédi rend mellőzése, a termelésnek állami felügyelők általi ellenőrzése, a munkaidő és munkabér törvény általi megszabása, a gyermeki és női munka eltiltása (más helyen ismét a nők munkabérének a férfiakéval egyenlő megszabása.) Ezen általános követeléseken kívül vannak még külön követelések, az ipartörvény módosítása, a női munkások sorsának jobbítása, a családügy, a házi ipar, a fegyházi munka, a munkások egyesülései, a választási jog és végre a munkástörvények megvalósításának módja tárgyában, bár becsüljük a tisztességes munkásokat, de ezen kérdésekben sok tekintetben egyet nem érhetünk.

A Budapesten tervezett országos kiállítás tárgyában Légrady interpellációja folytán a szakosztály felkéri az országos ipar-egyesület igazgatóságát, hogy a kiállítás ügyét erélyesen felkarolva mielőbb tegyen intézkedéseket a kiállítás létesítése tárgyában, nézetünk szerint az országos kiállításokkal várni néhány évig jó volna.

Az aradi első általán. ipartársulat évi jelentéséből örvendetes haladás mutatkozik, amennyiben legközelebb az ipar szakrajziskolája pár nap múlva meg fog nyitni, egyelőre 40—50 iparos tanonc és segéd fog ugyanis kiképzésben részesülni; ugyancsak ez évben április 23-án a húsvéti ünnepekben, s így a gyűjtémenyes kiállításával a székesfehérvári orsz. kiállításon fogja a társulat képviselni. Ami pedig a munkanélküli iparos segédek elhelyezését illeti, folytonos tárgyalások tartatnak egy szálló (Herberg) berendezése iránt és egető szükséges az egész országra nézve, hogy mielőbb életbe lépjen; ugyancsak egy betegségegyület

van alakulóban az ifjúság számára. A társulati könyvtár 580 kötetből áll, s a társulat tagjainak összes száma 183.

Németországban nevezetes mozgalom indult meg az iparosok és kereskedők körében a hitelbe vásárlás megakadályozása tekintetéből, néhányan elhatározták készpénzért 4—5% engedményt adni, ha a vevő készpénzért vesz, vagy legalább 1 hónap alatt fizet.

Székesfehérvári kiállítás. A végrehajtó-bizottság tudomásra hozza, hogy a Reitlinger Adolf székesfehérvári lakos április 1-jétől július 15-éig szállítási irodát rendezett be, azon czélból, hogy a kiállításra szánt tárgyaknak a pályaudvartól ide- és visszaszállítását eszközölje. A kiállítók kényelmére intézkedés történt arra, hogy Knopp és Steiner budapesti árusítók Székesfehérvárról műtormét rendezzenek be, hogy a kiállítók részére szükséges táblákat, és feliratokat a helyszínen elkészíthessék. Ebbeli megrendeléseiket a kiállítók a végrehajtó-bizottsághoz, vagy egyenesen Knopp és Steiner urakhoz Budapestre, vagy Székesfehérvárra intézzék.

Szakképzett kertészek borászok és pince mesterekben igen nagy hiány mutatkozik, leginkább ezt mutatja azon körülmény, hogy a budapesti vincellér képezde igazgatósága nem rég 7 nagyobb birtokosnak nem tudott szakképzett egyéneket ajánlani, annak dacára, hogy a múlt évben 12 végzett egyén lépett ki a képezdeből, ajánljuk ezen körülményt oly szülőknél, kiknek több gyermekei, vannak figyelmükbe.

Az iparos gyűlés eszméjével foglalkozván egyik nagyobbasságú ujság, következőleg rágódik az iparos testületen: „Az iparszabadság ellen törnek, holott ez ellenkezik a józan észszel, a felvilágosultsággal és haladással. Ha oda erőtetik a dolgot, hogy a szabadipart megdöntik (!) akkor tönkre teszik a hazai ipart, mert a monopólium szülte drágaság mellett, mindent külföldről leszünk kénytelenek hozatni. Hisz ma is sok, de nagyon sok tárgyat és ruházati czikket olcsóbban, cseinosabban és jobban készítve kapunk meg külföldről, mint nálunk, ez pedig iparosaink elhetetlensége és lustasága mellett bizonyít, mert a helyett, hogy munkálkodnának, vagy olvasás, utazás által képeznek magukat, a nap fele részét a rug-koreszmákban töltik. Tisztelet a kevés kivételnek.“ Erre egy tisztelt lapírtásunk igen találólag csak ennyit mond: Ökör-fejből ló-tanács!

Iparostársak!

A sajtóútján országszerte tudomásul hozott — azon szomorú s valóban megrendítő esemény, hogy a Tisza büszült kiáradása által alföldünk legnagyobb és szép virágzásnak örvendett kiváló magyar városa „Szeged“-nek 70 ezer lélekből állott lakosságát — 24 óra alatt majdnem teljesen tönkre tette, ma már az eddig viruló gyökeres magyar város helyét, hol az ipar és kereskedelem meghonosulva volt: pusztulás nyomai jelzik, szív-szagató „jaj“ szó hangzik végig az országban a derék magyar város megsemmisülése felett; tönkre jutottak az ott lakó buzgó iparostársaink is, kik előljártak a hazai ipar emelése czéljával és mindig útmutatók valának, most a végnyészét rémképe előtt állnak.

Ily nagy mérvű szerencsétlenség szomorú bekövetkezése után elhatároztuk, hogy a szerencsétlenül járt iparos társaink részére gyűjtést fogunk eszközölni. Ennek folytán bizalomteljes kéressel járunk tiszt. iparostársainkhoz: sziveskedjenek az ezen dolgra

szánt filléereiket alólirotthoz küldeni; a küldemények lapunkban nyilvánosan nyugtáztatni fognak s a begyűlendő összeg a szegedi polgármesteri hivatalhoz küldetik át, hol az összeg átvétele szintén nyugtáztatik.

A gyűjtést a szerkesztőség maga részéről 20 frttal kezdi meg.

Streitmann J.

szerkesztő.

Azon buzgó hazafiak névsora, kik vállalatunkat 6 évig támogatják.

Nagy József Bihar-Diószeg; Csizmadia ipartársulat (2), Szakács Imre, Mészáros József, Nagyváradon; Bagó Márton molnár segéd Czetregén; Hajba Ferencz Kareza; Fentős János Szomorúd; Tabajdi István (2) Tasnád; Tarnóczy Gusztáv Bpest; Miskolci fazekas ip. társulat, Jánosházy József, ifjú Pázmány János Miskolcon; Biró Ferencz Szentesen; Fehér Sándor (csapó m.) Galambos Ferencz Veszprém; Benko András Érsekújvárott; Második vegyes ipartársulat Margitán; Kausz Lajos Körmend; Worel József, Szathmáry Ferencz, Szilágyi István, Nagy Márton, Csapó Ferencz, Dabary Mihály, Maros-vásárhelyt; Zsigmond Ferencz i. t. e. Szepsi-Szentgyörgy; Mészáros Lajos, Kovács Ferencz, Rauch Sándor, Zacharias Endre, Barabás Menyhért, Cigelt József, Nagy József, Boday József Nagyváradon; Timúr és szatyános társulat Jolsva; Koesis György Csanádpalota; Wingler János Csalóköz Somorja; Nagy András Kunfélegyháza; Hirschfeld József Kolozsvárt, Kinal József Nagykároly, Lichtenstein József Miskole, Csizmadia ipartársulat Brassó; Pap József Lovasberény; Ipartársulat Horgos; Hegyi Sándor Zalaegerszegen; Szürszabó társulat Szabadkán; Takáts István (2) Tata; Szarvák Albert Ipartársulat Jász-alsó-Szent-györgy; Első Lippai ipartársulatnak Lippán; Ipartársulatnak Böhönye; Iparosok olvasóköre Kunhgyes; A vegyes társaság elnöke, A szent László társulat elnöke, A esizmadia társaság elnöke, A szabó ipartársulat elnöke. A takács társaság elnöke, A cipész társaság elnöke Csornán; Sveinitz Kristian, Kultsár Károly Sz. Somlyó; Darvas Lajos Kenderes; Karlik János Balasagyarmat; Általános ipartársulatnak Nagykanizsán; Kovács Ferencz Lebenyszentmiklós; Csizmadia társulat Nagybányán; Somody István Bácskötő; Molnár ipartársulatnak Dunaradvány; Sibál János timár Jolsva; Polgári olvasókör T.-Füreden; Nyáry József, Hajdú József, Sajó István, Rózsa Sándor T.-Füreden; Mesemézer Antal Kr. Beltek; Mernyei egyesült ipartársulat (4) Mernyén; Kádár és asztalos ipartársulat Csizmadia ip. társ. elnökségének Györszentmárton; Ipartársulatnak Dévaványa; Hevesi ipartársulatnak, Német János, Hoffmann János, Einhorn István Heves; Fejér Imre, Csaszai Lajos, Panthó Ferencz T. földvár; Timártársulat elnökének Kecskeméten; Hanesz Sándor Alvintz; Mészáros Ferencz Moór; Csobanczy Lajos, Davolya József Nagyvárad; Nagy Sándor és társainak Stephan József Nagyváradon; Dobos Sámuel, Hagymásy Lajos, Hojász András Miskolcon; Plank József, Bak József, Szeman Lajos, Kovács János, Poka Bertalan Mező-kövesden; Szellő Sámuel Tasnád; Minikusz István Györszentmárton; Magyar lábbeli készítő ipartársulatnak K. K. Félegyházán; Szabó és Cipész társulat, Szalay József Galantha; Acs-molnár ipartársulatnak Nánás; Mohácsi iparos olvas kör Mohács; Batus Mihály, Sarkadi Pál, Szkaszko Antal, Szilágyi József, Csizsár György, Csizsár Sándor M.-sziget; A Tapolyvaffi ipartársulatnak Tapolyvaffon; A esizmadia ipartársulatnak, (4) Gyulán; Kultsár József, Veszprémy Sándor, Ringellian Lajos, Galle Sándor, Sándory József, Breznay Pál, Gregorovits József, Ignáczy Pál Ungváron; Lucz György, Lucz Ádám, Hideg Ferencz, Ujlaky György Mocsolád; Juhász István Munkács; Első ált. ipartársulatnak Vác; Papp Márton, Vista Ferdinand Mihályi; Fazekas ipartársulatnak Margittán; Németh Károly Révkomárom; Ipartársulat elnökének Tisza-szalókon; Palatitz Béla, Korpozky János, Pataky Lajos, Pásztori Péter, ifj. Lejtrik Sámuel, Rotaridesz János, Palitz István, Koska János, ifj. Kazár Márton, Koczka János,

Petrovits András, Bogár Károly Nyiregyháza; Szulyoki ipartársulat címűkének Szulok; Ráth Károly Bpsten; Mátó József Farkasd; Károly György Szill, Takács János Miskoltz; Stadler István Nagykútán; Halgató Imre O-Oroviczán; Serli Sándor Mohács; Dezsy Ferencz, Oranek István Mád; Budur Ráfael Vinga; Vass Károly Sz. Udvarhelyt; Ponger József, Nagy Bálint, Sz. Szabó István H.-Nánás; Monori ipartársulat, Lukacsovits Alajos, Szabó Mihály, Gaál József, Lovas Mihály, Ujfalusy Lajos, Krasznay József Monor; Kiss József Kecskeméten; Rombauer Károly Lőcsén, Richter Ferencz, Langi Antal Marezali; Apa Ferencz Esztergom; Ebner Ignác Moór; Bangha Ferencz Kocsis István, Vimmer Ferencz, Vimmer József, Kijanka János, Takács Antal, Lisztner József, Hitzlberger Ferencz, Hakl Mihály, Csiba Miksa, Erdély József, Fülöp Vincez Somorján; Első ipartársulat, Bakos Nándor Kunfélegyházán, Negyedek Domonkos Vácson; Hussinger F. G. Wüterschütz Temesvár; Baráth Gábor Kunszentmiklóson; Kultsár Károly Miskolcz; Hirschfeld József Kolozsvárt; Szajka Pál Tisza-újlakon; Albertsai ipartársulatnak Albertsai; Hoitssy Miksa Szirakon; Sziráki ipartársulat Szirák; Szál Antal Aradon; Lelek Károly Ada; Gollinger Márton Pinczehely; Berta István Andon; Asztalos és lakatos ipartársulat, Ács ipartársulat, Csizmadia ipartársulat, Építész ipartársulat, Keresztes ipartársulat, Kerékgyártó-kádár ipartársulat, Korsós ipartársulat, Szabó és szűrszabó ipartársulat, Szijgyártó és szuszter ipartársulat, Timár ipartársulat, Vegyes ipartársulat, Faragó Lajos Mezőtúron; Bárdos Ede B.-Diószegen; Hajduk Ambrus Tokaj; Berta István Andocs, Mesko József Zala egérszegen, Szelő Sámuel Tasmán; Csató Gábor Békés; Horváth Imre Csöglén; Zilahi

szücs ip. társulatnak Zilah; Nagy András Félegyházán; 39 előfizető Székesfehérváron, (a székesfehérvári csizmadia-ipartársulat kivonatában névsor.) Polgári iparos olvasóköri, Jolsva; Mező-Kövesdi ipartársulat, Kovács János, Kis Imre, Farkas József, Szentpéteri Lajos, Poka Bertalan, Jacsó Sándor, Bak József, Nagy Mátyás, Köhler Lajos, Piros János Mezőkövesd; Dudás János, Esztergom; Szágl Nándor, Braun József, Ferentzi Mihály, Tamasy Florián, Braun M. Hoch István, Szabó Sándor, Markasoly Vilmos, Domány András, Szegedi Mihály, Egri ált. ipartársulat, Gallasy József, Eger; Kovács Gábor, Kiss György, Kádár Boldizsár, Kis Iván, Tóth István, Nagy József, Klünglein József, Jatsó Albert, S.-sz. györgy; Nagy József, F. Tóth Mihály, Szatmár; Börner Frigyes, Baresy Zsigmond, Rieger Lajos, Marianovits György, Szalay Lőrincz, Bán Sándor, Donnauer Károly, Bíró Dániel, Klenóczky Pál, Csizsözecky Ferencz, Lövy Adolf, Temesváry Sándor, Miklósy István, Ujházy József, ifj. Halász János, Biliczky Felix, Kiss Antal, Buday Pál, Zentai ipartársulatnak, Sik Frigyes, Ulman Ferencz, Gittinger József Zenta; Benkő István Veszprém; Kultsár Károly, Általános ipartársulat, Iparos ifjúsági egyesület, Kopács Károly, Leszik Miksa, Dietzel Albert, Steszonovits Tibor, Pelikán Alajos, Polatsek Arnold, Nagy István, Szélig Antal, A miskolczi asztalos és üveges ip. társ., Belhr Károly, Miskolci szücs társulatnak, Trittlinar Heinrich, Szepcsik György, Batkovits János, Dobos Sámuel, id. Hutter Pál; Balkovits Pál, Pätz Beni Miskolczon; Túrkevei iparegyesületnek, Készka Sámuel, Túrkeve; A zilahi gubás társulat, Kovács kereskedés és rézműves ipartársulat, Fazekas ipartársulatnak, Kalapos asztalos ipartársulatnak. (Folyt. köv.)

Hirdetmény.

Alulírottak tisztelettel hozzák tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy a több oldalról fölmerült panaszok s jogos felszólalások által indítatva elhatároztunk magunkat arra, hogy itt helyben egy

Bor adás-vevést közvetítő intézetet

léptessünk életbe.

Midőn ezen intézet életbeléptetésére magunkat elhatároztunk azon fő-elvből indultunk ki, miszerint városunk és vidéke kifűnő borainak piacot, vevőket szerezzünk, s a borokat elárulitva, városunk lakói legnagyobb részének főkereseti foglalkozását képező borászatát emeljük s városunk közvagyonosodását elősegítsük.

Tudjuk jól, hogy intézetünknek sok nehézséggel kell megküzdenie. Tudjuk azt is, hogy a kezdet nehézségeinek leküzdése nemcsak személyes fáradságunkba de anyagi áldozatunkba is kerül; mindamellett nem riadunk vissza, s erősen hisszük, hogy célbavett tervünk sikerülend s intézetünk közvetítése fényes eredményeket érrend el.

Reményünket helyezzük pedig azon körülménybe, hogy borászaink józanabb része egy bor adás-vevést közvetítő-intézet életbeléptetését s főállását borászati iparunk emelése céljából elkerülhetlennek tartja; s ily célból, annak fenállására becses támogatását nem vonja meg.

Mi részünkről megteszünk mindent, hogy a borvásárló közönség figyelmét a cégünknel bejegyzett borokra felhívjuk. Ez okból összeköttetésbe tesszük magunkat úgy a bel. mint külföldi nagy bor kereskedőkkel, valamint a városunkat látogatni szokott vidéki rogáló bérlőkkel s borvevőkkel.

Midőn intézetünk megnyitására a nagy érdemű közönséget értesítjük egyszersmind bizalommal fordulunk és kérjük, hogy eladásra szánt boraikat nálunk bejelenteni sziveskedjenek.

Irodánk a Bene-utcában a Kissné-féle házban van.

Gyöngyösön, 1879. március hóban.

Tisztelettel

Schvartz Adolf és társai.